

УДК 342.951

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.01.36>

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ЩОДО КАРАНТИНУ ЛЮДЕЙ

Прокопова А.В.,

здобувачка вищої освіти юридичного факультету
Донецького національного університету імені Василя Стуса
<https://orcid.org/0000-0002-8807-6282>
prokopova.a@donnu.edu.ua

Краковська А.Є.,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри господарського та адміністративного права
Донецького національного університету імені Василя Стуса
<https://orcid.org/0000-0002-0577-8909>
angel@donnu.edu.ua

Прокопова А.В., Краковська А.Є. Адміністративна відповідальність за порушення правил щодо карантину людей.

Статтю присвячено дослідженню адміністративної відповідальності, передбаченої за порушення правил щодо карантину людей на території України. Висвітлено питання вивчення історичного становлення адміністративної відповідальності за порушення правил щодо карантину в цілому, та карантину людей зокрема. Досліджено законодавчі акти, які регулюють відносини у сфері захисту населення від інфекційних хвороб та охорони здоров'я на території України. Особливу увагу приділено статті 44-3 «Порушення правил щодо карантину людей» Кодексу України про адміністративні правопорушення. Проаналізовано зміни, яких зазнала дана стаття за змістом та підвідомчістю даної категорії справ про адміністративні правопорушення; статистичні дані та практику розгляду судами справ про притягнення осіб до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень, передбачених статтею 44-3 КУпАП у сучасних умовах. Зроблено висновок, що запровадження статті 44-3 КУпАП містить і позитивні, і негативні аспекти. Виявлені недоліки у змісті норми та практиці її застосування, у зв'язку з чим запропоновано вирішити питання щодо: бланкетності частини першої статті 44-3 КУпАП; запровадити в Україні виважені правила карантину у поєднанні із санкціями, які будуть їм відповідати; вирішити питання щодо відповідності даної статті принципу правової визначеності та принципу відповідності стягнення рівню суспільної шкідливості вчинюваного правопорушення, а також щодо гуманізації відповідальності за порушення правил щодо карантину людей; внести відповідні зміни до статті 44-3 КУпАП «Порушення правил щодо карантину людей».

Ключові слова: коронавірусна хвороба (COVID-19); адміністративна відповідальність; адміністративне правопорушення; порушення правил щодо карантину людей; бланкетна норма; гуманізація відповідальності; принцип правової визначеності; принцип відповідності стягнення рівню суспільної шкідливості вчинюваного правопорушення.

Prokopova A.V., Krakovska A.Ye. Administrative responsibility for violation of rules regarding quarantine of people.

The article is devoted to the study of administrative responsibility for violating the rules on quarantine of people in Ukraine. The issue of studying the historical formation of administrative responsibility for violating the rules of quarantine in general, and the quarantine of people in particular is covered. The normative-legal acts regulating relations in the field of protection of the population against infectious diseases and health care on the territory of Ukraine are researched. Special attention is given to Article 44-3 of the Code of Ukraine on Administrative Violations (CUAV) «Violation of the rules on quarantine of people». The changes that this article has undergone in the content and in the jurisdiction of this category of cases of administrative violation are analyzed. The statistical data and the practice of consideration of cases on bringing persons to administrative responsibility for committing violations under Article 44-3 of the CUAV by courts in modern conditions are considered. It is concluded that the introduction of Article 44-3 of the CUAV contains both positive and negative aspects. Deficiencies in the content of the norm and in the practice of its application are revealed. It is proposed to resolve the issue of: blanketness of the first part of Article

44-3 of the CUAV; compliance of this article with the principle of legal certainty and the principle of conformity of guilt and punishment; humanization of responsibility for violating the rules of quarantine of people. It is also proposed to introduce balanced quarantine rules in combination with sanctions that will comply with them and to make appropriate changes to Article 44-3 of the CUAV «Violation of the rules on quarantine of people».

Key words: coronavirus disease; administrative responsibility; administrative violation; violation of the rules on quarantine of people; blanket norm; humanization of responsibility; principle of legal certainty; principle of conformity of guilt and punishment.

Постановка проблеми. Два роки тому виникла, мабуть, наймасштабніша проблема XXI століття - проблема коронавірусної хвороби 2019 (COVID-19). Вона торкнулась усього світу. Країни одна за одною вводили обмеження на законодавчому рівні задля попередження поширення хвороби та збереження життя і здоров'я людей. Україна також приєдналася до цієї місії з метою захисту своїх громадян. Законодавча гілка української влади за цей час прийняла багато нормативно-правових актів та окремих норм, пов'язаних з впровадженням карантину. У тому числі шляхом встановлення відповідальності за порушення карантинних правил.

Так, 17 березня 2020 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», серед положень якого доповнено новою статтею 44-3 «Порушення правил щодо карантину людей» Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі-КУпАП) [1].

За короткий час свого існування стаття 44-3 КУпАП зазнала змін, що понесло за собою відповідні наслідки. Стаття у різних своїх редакціях встановлювала різні міри відповідальності, що відчутно вплинуло на судову практику. Вже перші факти застосування норми на практиці, продемонстрували суттєві прорахунки законодавця в конструюванні підстав відповідальності за протиправні діяння, пов'язані з порушенням правил щодо карантину людей. А тому існує необхідність у проведенні комплексного дослідження найбільш значних проблем, що виникають на практиці під час притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення, передбачені статтею 44-3 КУпАП [2, с. 225].

Стан опрацювання. Так як пандемія виникла відносно нещодавно, дану проблему можна назвати недостатньо дослідженою. Науковці, які займалися цим питанням: Сайчук О., Пилипів Р., Тимчишин А., Вознюк А., Чернявський С., Мотиль В., Дякін Я. та ін. Якщо говорити про адміністра-

тивну відповідальність в цілому, то її активно досліджували Калюжний Р., Чернецький О., Ківалов С., Негодиченко О. та інші. Але адміністративна відповідальність за порушення правил карантину людей існує два роки, за цей період дана норма була доповнена, виникли питання щодо її застосування. Таким чином питання адміністративної відповідальності за порушення цих правил потребує дослідження і з точки зору теорії, і особливо, з точки зору практики.

Метою статті є дослідження адміністративної відповідальності, передбаченої в статті 44-3 КУпАП та практики її застосування; виявлення проблем до яких призвела поява та зміни даної статті та розроблення шляхів їхнього розв'язання.

Виклад основного матеріалу. У 2020 році Україна та весь світ відчули на собі дію карантину. Це сталося у зв'язку з введенням обмежень на законодавчому рівні. В Україні було прийнято низку нормативно-правових актів, спрямованих на попередження поширення коронавірусної хвороби 2019 (COVID-19). Але на території українських земель питання карантину урегульовувалось задовго до виникнення коронавірусу. Так, як зазначає Бурченко Ю.В., першим нормативно-правовим актом, який чітко закріпив адміністративну відповідальність за порушення вимог карантину на території України, була Постанова «Про санітарну охорону кордонів Союзу РСР» № 55 від 1931 року. Відповідно до пункту шостого статті 355 «Про санітарну охорону кордонів Союзу РСР» «всі громадяни й органи в межах Союзу РСР зобов'язані точно виконувати вимоги зазначених у статті 4 правил і розпорядження органів, які здійснюють санітарну охорону кордонів. Порушники цих правил і розпоряджень піддаються відповідальності за кримінальними кодексами союзних республік або штрафу в адміністративному порядку в розмірі до 100 рублів. Випадки, коли порушники піддаються штрафу в адміністративному порядку, і розміри штрафу за окремі порушення встановлюються зазначеними в статті 4 правилами. Штрафи стягуються в загальнозастосованому адміністративно-безспірному порядку» [3, с. 12].

Далі, у грудні 1984 р. був прийнятий Кодекс про адміністративні правопорушення (далі – Кодекс). Даний Кодекс зазнав багато змін і доповнень, але й досі є чинним в Україні. У першій редакції Кодексу адміністративну відповідальність за порушення карантину передбачала стаття 42 «Порушення санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм», відповідно до якої порушення цих правил і норм (крім правил і норм щодо охорони атмосферного повітря) - тягнуло за собою накладення такого виду адміністративного стягнення як штраф (на громадян - у розмірі до десяти карбованців, а на посадових осіб - до п'ятдесяти карбованців) [4]. Однак,

згодом, дана стаття зазнала змін: у 1997 та 1998 роках були змінені розміри штрафних санкцій та їх одиниця, деякі складові норми виключені, а у 2014 році змінено змістовне наповнення і назва даної статті – слова «санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил» були замінені словами «санітарних норм».

У березні 2020 року для запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби було прийнято зміни до законодавчих актів, зокрема було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)», серед положень якого КУпАП доповнено новою статтею 44-3 «Порушення правил щодо карантину людей». Перша редакція цієї норми була сформульована таким чином: «Порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами, - тягне за собою накладення штрафу на громадян від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двох до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян» [5]. Дана норма набрала чинності з моменту опублікування – 17 березня 2020 року. І вже в березні 2020 року було встановлено понад 3 тис. осіб, які порушили норми цієї статті, а станом на 17 квітня 2020 року, наприклад в Харківській області, згідно з даними ГУ Національної поліції в цій області, було складено більше 400 протоколів про вчинення адміністративних правопорушень за порушення правил, передбачених статтею 44-3 КУпАП.

Відповідно до статті 221 КУпАП справи про адміністративні правопорушення, передбачені частиною першою статті 44-3 КУпАП, розглядають судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів [5].

Саме відносно частини першої статті 44-3 КУпАП, яка була з перших днів існування цієї статті, вже 20 березня 2020 року (тобто через декілька днів після набрання чинності), Шевченківський районний суд міста Києва розглянув першу справу про порушення правил карантину в Україні. На підставі матеріалів справи, в тому числі протоколу про адміністративне правопорушення, складеного представниками Національної поліції, суддею було винесено постанову щодо особи, винної у вчиненні правопорушення, відповідальність за яке передбачена статтею 44-3 КУпАП і накладено адміністративний стягнення у виді штрафу у розмірі 17 тис. грн [6].

Однак, як показала практика застосування цієї норми, її зміст не був ідеальним та відсилав до необмеженої кількості нормативних актів. Внаслідок цього суди у переважній більшості випадків відмовляли поліції застосовувати адміністративні стягнення до відповідних осіб за порушення карантинних правил. Так, станом на 06.04.2020 року в Єдиний державний реєстр судових рішень було винесено 402 постанови судів про притягнення осіб до адміністративної відповідальності за скоєння правопорушення, передбаченого статтею 44-3 КУпАП і лише 32 постановами особи визнані винними і оштрафовані (8%). Серед цих 32 постанов, якими особи були визнані винними у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 44-3 КУпАП в більшості випадків був накладений штраф у розмірі 17 тис. грн (27 постанов), а в інших - 34 тис. грн (5 постанов).

За 212-ма постановами (52%) матеріали справи про притягнення особи до адміністративної відповідальності за статтею 44-3 КУпАП було повернуто до відповідних ГУ Національної поліції України для доопрацювання, оскільки протоколи про адміністративне правопорушення не відповідали вимогам статті 256 КУпАП. З них – 69 постанов (17% від 402) містили вказівку на те, що норма статті 44-3 КУпАП носить бланкетний характер, і тому серед ознак суті даного адміністративного правопорушення обов'язково повинно бути посилання на відповідний нормативно-правовий акт, яким встановлюються відповідні правила і який особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, - не дотрималась. Крім зазначеної підстави при направленні на доопрацювання матеріалів, також були зазначені такі, як: відсутність даних щодо особи, яка притягається до адміністративної відповідальності та її характеризують; не вказана суть правопорушення; не вказано які саме дії вчинила особа при порушенні карантину; кваліфікація діяння за частиною першою статті 44-3 КУпАП підлягає уточненню. Також було винесено: 106 постанов (26% від 402), якими провадження у справі закрито за відсутності складу адміністративного правопорушення або за відсутності події та складу адміністративного правопорушення з посиланням на статті Конституції України (ст. 62, 64), або на те, що особа не є суб'єктом вказаного правопорушення, або особа не є суб'єктом господарювання тощо; 7 постанов (2%), якими закрито провадження у зв'язку з малозначністю вчиненого адміністративного правопорушення; 10 постанов (3%), якими осіб звільнено від адміністративної відповідальності за малозначністю; 10 постанов (3%) направлено за належною підсудністю тощо [7]. Привернула увагу постанова судді Личаківського районного суду м. Львова, яка містить досить

оригінальні висновки у рішенні від 7 травня 2020 року у справі №463/3580/20 про притягнення до адміністративної відповідальності громадянина за статтею 44-3 КУпАП. Так, закриваючи провадження у справі у зв'язку з відсутністю у діях громадянина складу адміністративного правопорушення, суддя зазначив, що «Статтею 8 Конституції України проголошено, що в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Норми Конституції України є нормами прямої дії. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується. З врахуванням наведеного суддя переконаний, що Конституція - вічна, а коронавірус - тимчасовий, тому погоджується із висловом австрійського імператора Фердинанда I - «Fiat justitia et pereat mundus» (Нехай панує справедливість, якщо навіть від цього загине світ)» [8].

Також привертає увагу рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів», положень частин першої, третьої статті 29 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік», абзацу дев'ятого пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік»». Як вже зазначалось, загальнонаціональний карантин у нашій державі було запроваджено з 12 березня 2020 р. постановою Кабінету міністрів України №11 від 11 березня 2020 р. Після цього Кабінетом Міністрів України було прийнято низку постанов обмежувального характеру, пов'язаного із карантинном у державі. У зв'язку з цим Верховний Суд звернувся із конституційним поданням до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними) ряду норм, зокрема, постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів» від 20 травня 2020 року № 392, пунктів Порядку здійснення протиепідемічних заходів, пов'язаних із самоізоляцією, затвердженого Постановою № 392, які на момент ух-

валення рішення Конституційним судом зазнали змін та/або втратили свою чинність. Велика палата Конституційного Суду України 28 серпня 2020 року ухвалила Рішення, в якому було наголошено, що обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина є можливим у випадках, визначених Конституцією України. Таке обмеження може встановлюватися виключно законом – актом, ухваленим Верховною Радою України як єдиним органом законодавчої влади в Україні; встановлення такого обмеження підзаконним актом суперечить Конституції України [9]. Крім того, на IX Щорічному судовому форумі «Вектор розвитку 2020» під час доповіді щодо конституційних подань Верховного Суду у 2020 році, їх підстав, проблематики та стану розгляду, було зазначено, що Кабінет Міністрів України, запроваджуючи карантин, вийшов за межі своїх конституційних повноважень [10].

Повертаючись до змісту статті 44-3 КУпАП, слід наголосити, що у листопаді 2020 р. статтю було удосконалено - доповнено частиною другою, яка передбачає окрему відповідальність для осіб, конкретизує склад адміністративного правопорушення, за яке одночасно суттєво зменшує розмір відповідальності у вигляді штрафу: «Перебування в громадських будинках, спорудах, громадському транспорті під час дії карантину без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно, - тягне за собою накладення штрафу від десяти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян» [11].

Відповідно, у листопаді 2020 року було внесено зміни і у статті 219, 221 та 222 КУпАП та розмежовано підвідомчість справ про адміністративні правопорушення за статтею 44-3 КУпАП, а саме: розгляд справ за частиною першою статті 44-3 КУпАП віднесено до підвідомчості суддів відповідних судів, а розгляд справ за частиною другою статті 44-3 КУпАП – до підвідомчості виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад, а також органів Національної поліції. Згодом, у грудні того ж 2020 року, було внесено зміни до статті 222 і підвідомчість справ за частиною другою статті 44-3 КУпАП залишилась тільки у виконкомів відповідних місцевих рад [12].

Показники щодо розгляду справ про притягнення до адміністративної відповідальності за статтею 44-3 КУпАП суттєво змінились з моменту введення цієї статті у дію. Так, станом на грудень 2020 року до судів надійшло понад 66 тис. справ (в тому числі протоколів), з яких: 13 тис. протоколів повернуто (з яких 11 тис. повернуто для належного оформлення); 35.5 тис. справ розглянуто (з яких 2.8 тис. справ – про накладення адміністративного стягнення); 17.7

тис. справ – залишок нерозглянутих справ [13]. Станом же на грудень 2021 року до судів надійшло понад 137.9 тис. справ (в тому числі протоколів), з яких: 24 тис. протоколів повернуто (з яких 20.5 тис. повернуто для належного оформлення); 102.5 тис. справ розглянуто (з яких 5.7 тис. – про накладення адміністративного стягнення); 11 тис. – залишок нерозглянутих справ [14]. Таким чином кількість справ у 2021 році суттєво збільшилась у порівнянні з 2020 роком. Але проблемними залишились аналогічні питання, зокрема те, що норма частини першої статті 44-3 КУпАП є бланкетною, а бланкетний характер цієї статті фактично сприяв порушенням прав громадян, про масштаби яких наочно свідчить вказана вище судова статистика (розглядаючи відповідні протоколи, судді як правило приймали рішення на користь «порушників», застосовуючи у вигляді стягнення попередження, яке не передбачено санкцією цієї статті 44-3 КУпАП). Подібна практика вибіркового застосування статті 44-3 КУпАП може розглядатися як з позитивного, так і з негативного боку. Запровадивши в Україні невиважені правила карантину у поєднанні із суворими санкціями за їх невиконання, законодавці поставили органи, яким підвідомчі дані справи перед вибором пріоритетів у головних принципах застосування адміністративного примусу – «справедливості» або «законності». Крім того, постало питання щодо гуманізації відповідальності за порушення правил щодо карантину людей, про що йдеться в проєкті Закону України «Про внесення змін до статті 44-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо гуманізації відповідальності за порушення правил щодо карантину людей» [15]. З огляду на вищезазначене виникає необхідність внесення змін до існуючої редакції статті 44-3 КУпАП «Порушення правил щодо карантину людей», шляхом передбачення пом'якшення санкцій за її порушення, зокрема можливість застосування адміністративного стягнення у вигляді попередження та суттєве зменшення розмірів як мінімального, так і максимального штрафів.

Крім того, слід звернути увагу і на те, що норми, якими встановлюється адміністративна відповідальність, в тому числі і за правопорушення, передбачені статтею 44-3 КУпАП, мають відповідати низці принципів та критеріїв, серед яких є принцип правової визначеності як невід'ємна складова принципу верховенства права та принцип відповідності стягнення рівню суспільної шкідливості вчинюваного правопорушення. Кожна норма Особливої частини КУпАП, в тому числі і статті 44-3 КУпАП має бути достатньо чіткою, щоб дозволити громадянину за потреби визначити, які саме наслідки може тягнути за собою відповідне діяння. Таким чи-

ном, можна зробити висновок, що чинна стаття 44-3 КУпАП передбачає не тільки надмірні санкції (тобто не відповідає принципу відповідності стягнення рівню суспільної шкідливості вчинюваного правопорушення), а й не відповідає принципу правової визначеності (по-перше, сама назва вказаної статті є вужчою за її зміст; не охоплює такі форми об'єктивної сторони правопорушення, як порушення санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними захворюваннями; по-друге, використання як у назві, так і у тексті вказаної статті поняття «карантин «людей» є юридично некоректним, оскільки чинне законодавство не оперує вказаним терміном; по-третє, не відповідає принципу правової визначеності адміністративна відповідальність за порушення правил щодо карантину людей (об'єктивні ознаки того чи іншого адміністративного правопорушення мають бути чітко викладені у відповідній статті Особливої частини КУпАП, бути зрозумілими для суб'єктів правозастосування). У зв'язку із зазначеним, впливає, що стаття 44-3 КУпАП потребує внесення саме комплексних змін.

Висновки. Отже, у сучасних умовах нашого життя, безумовно, введення статті 44-3 КУпАП є позитивною подією, оскільки дана стаття є одним із засобів попередження поширення коронавірусної хвороби 2019 (COVID-19) на території України. Але це не відмінняє той факт, що стаття містить недоліки та потребує удосконалення і з точки зору змісту, і з точки зору її застосування. Доцільно було б вирішити питання щодо: бланкетності частини першої статті 44-3 КУпАП, оскільки бланкетний характер цієї статті фактично сприяв порушенням прав громадян; запровадити в Україні виважені правила карантину у поєднанні із санкціями, які будуть їм відповідати; вирішити питання щодо гуманізації відповідальності за порушення правил щодо карантину людей. Тобто, необхідно внести зміни до існуючої редакції статті 44-3 КУпАП «Порушення правил щодо карантину людей», шляхом передбачення пом'якшення санкцій за її порушення, зокрема можливість застосування адміністративного стягнення у вигляді попередження та суттєво зменшити розміри як мінімального, так і максимального штрафів, а також зробити так, щоб норми, якими встановлюється адміністративна відповідальність за правопорушення, передбачені статтею 44-3 КУпАП, відповідали принципу правової визначеності та принципу відповідності стягнення рівню суспільної шкідливості вчинюваного правопорушення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 17.03.2020 р. № 530-IX. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2020. № 16. Ст.100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20#Text>.
2. Мотиль В.І., Дякін Я.О. Проблеми адміністративної відповідальності за порушення правил щодо карантину людей. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2020. Вип. 4 (92). С. 224-233. URL: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/article/view/1196/1084>.
3. Бурченко Ю.В. Становлення та розвиток адміністративної відповідальності за порушення карантинних правил на території України: історичний вимір. *Правова позиція*. 2021. № 2 (31). С. 10-13. URL: <http://legalposition.umsf.in.ua/archive/2021/2/2.pdf>.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України від від 07.12.1984 № 8073-Х (в редакції від 07.12.1984). *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. № 51. Ст.1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/ed19841207#Text>.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х (в редакції від 17.03.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/ed20200317/conv#Text>.
6. Перше рішення у справі за порушення правил карантину. Судова влада України. URL: <https://sh.ki.court.gov.ua/sud2610/pres-centr/news/913554/>; <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/88396849#>.
7. Ореховський М.Л. Аналіз постанов по 44-3 КУпАП - Судді в 90% випадків відмовляються штрафувати українців за порушення правил карантину. URL: https://protocol.ua/ru/analiz_postanov_po_44_3_kupap_suddi_v_90_vipadkiv_vidmovlyayutsya_shtrafuvati_ukraintsiv_za_porushennya_pravil_karantinu/.
8. Постанова у справі №463/3580/20 (Провадження №3/463/941/20) [2020] Личаківського районного суду м. Львова. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>; <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/89145335>.
9. Рішення у справі № 1-14/2020(230/20): Рішення Конституційного Суду України від 28.08.2020 р. № 10-р/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-20#Text>.
10. Конституційні подання Верховного Суду у 2020 році: підстави, проблематика, стан розгляду. Доповідь керівника департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного суду України. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Prezentacia_Babanli_Konst_podannya.pdf.
11. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 06.11.2020 р. № 1000-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1000-20#n9>.
12. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-Х (в редакції від 11.02.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
13. Оперативна інформація щодо розгляду справ за статтею 44-3 «Порушення правил щодо карантину людей» (станом на грудень 2020 року). URL: <https://dsa.court.gov.ua/dsa/pres-centr/news/1043147/>.
14. Оперативна інформація щодо розгляду справ за статтею 44-3 «Порушення правил щодо карантину людей» (станом на грудень 2021 року). URL: <https://dsa.court.gov.ua/dsa/pres-centr/news/1236365/>.
15. Про внесення змін до статті 44-3 КУпАП щодо гуманізації відповідальності за порушення правил щодо карантину людей: проект Закону України від 13 квітня 2021 року № 5372. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=71655.